

2021-04-22

Fakultetsstyrelsen

Utvecklingsplan för Socionomprogram och Masterprogram i socialt arbete vid Socialhögskolan

Bakgrund

Under 2020 har Socialhögskolans socionom- och masterprogram utvärderats av en extern sakkunniggrupp. I gruppen ingick Lennart Nygren, professor emeritus, Umeå universitet (ordförande), Helena Johansson, docent i socialt arbete, Göteborgs universitet samt Inger Wallin Fröman, verksamhetschef, Socialförvaltningen i Lund. Sakkunniggruppen ställde sig positiv till utbildningen i stort och framhöll att det handlar om förbättringar som kan göras av en i många stycken väl fungerande verksamhet. Man konstaterade behovet av ett genomtänkt prioriteringsarbete med tydlig ledning och medverkan från personal och studenter.

Utvärderingen bygger på en självvärdering, ett platsbesök och en rapport från sakkunniggruppen. Därutöver har ett återkopplingsmöte ägt rum med ordföranden, fakultetsledning, studeranderepresentanter och den tidigare och nya ledningen.

Sakkunniggruppens rapport har diskuterats på två institutionsstyrelsemöten, två personalmöten och ett kursföreståndarmöte. Det har också inkommit skriftliga kommentarer från kollegiet.

Här nedan presenteras de förbättringsområden som identifierats av utvärderarna:

- Sammanhållning av socionomprogrammet
- Prioritering av pedagogiskt arbete
- System för kursvärderingar och kursutveckling
- Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Konsolidering av masterprogrammet

I anslutning till varje förbättringsområde anges åtgärder som är beslutade av institutionsstyrelsen 2021-03-10. Ansvariga för arbetet är studierektorerna på grund- och avancerad nivå.

Förbättringsområde och konkreta åtgärder

Sammanhållning av socionomprogrammet

Sakkunniggruppen konstaterade att en styrka med utbildningen är en stabil och genomtänkt utbildningsstruktur med ett omfattande inslag av reflekterande moment där studenterna kan knyta samman teori och praktik. En utmaning som identifierats är risken för fragmentisering och där studenterna inte ser helheten med programmet. Det handlar om att effektivisera, bygga ihop kursinnehåll, göra tydligare länknings mellan kurserna och synliggöra progressionen och fördjupningen inom programmet för att på så sätt skapa ”ett tydligare angreppssätt för studenterna att integrera olika kunskapsfält”. Man framhöll även att det finns anledning att se över examinationsformerna, både vad gäller nedlagd tid av läraren för rättning i förhållande till studenternas lärande och för att skapa en jämnare kravnivå genom programmet.

Socialhögskolan delar utvärderarnas uppfattning om att sammanhållningen inom socionomprogrammet kan utvecklas och att examinationsformerna behöver ses över. Principen för detta förbättringsområde är att bevaka programmet som helhet i förhållande till examensmål och lokala förutsättningar såsom forskningsområden och visioner vad gäller socialt arbete. I detta ingår att se över kravnivån och undervisningen om vetenskapliga metoder.

Åtgärder

1) införande av årliga kursdialoger mellan kursföreståndare, eventuella klasslärare och studierektorer kring kursens syfte och roll inom socionomprogrammet. Det primära syftet är att stärka kursens röda tråd genom att förtydliga, revidera, inkludera eller utesluta vissa moment med beaktande av examensmålen.

Tidsplan: start vårterminen 2021 och löpande.

2) tillsättande av ett pedagogiskt råd med uppgift att utgöra ett diskussionsstöd för studierektorerna genom att fokusera på socionomprogrammets helhet och bevaka att examensmålen uppfylls.

Tidsplan: start vårterminen 2021 och löpande.

3) att inom ramen för kursdialogerna göra en översyn och förenkling av examinationsformer och minimera kompletteringsuppgifter. Hit hör att fastställa kravnivå på examinerande moment särskilt muntliga seminarier och färdighetsträning och säkerställa så att kursens mål examineras.

Tidsplan: genomförs vårterminen 2021 med genomslag i undervisningen vårterminen 2022.

Prioritering av pedagogiskt arbete

I rapporten beskrevs att det pedagogiska arbetet har hamnat i skymundan av välutvecklade administrativa rutiner och man lyfte fram behovet av systematiserad pedagogisk diskussion och utvecklingsprocess. Särskilt kursföreståndarnas roll framhölls som problematisk då denna alltmer kommit att ägna sig åt utbildningsadministrativa uppgifter.

Socialhögskolan delar uppfattningen om att administrationen tenderar att överskugga pedagogiken. Vi menar däremot att även de administrativa rutinerna kan utvecklas. Det gäller särskilt rutiner på kursnivå. I verksamheten finns en rad mötesarenor: kursföreståndarmöten, läroplansmöten, bemanningsmöten, seminarier och personalmöten. Hösten 2020 tillkom även en pedagogisk utvecklingsdag, särskilt för att lyfta pedagogiska frågor. Dessa arenor är tillräckliga men måste aktivt nyttjas för systematiskt pedagogiskt arbete.

Åtgärder

1) precisera syftet med varje möte (se ovan) och tillförsäkra och bevaka att återkommande pedagogiska diskussioner ges utrymme.

Tidsplan: start vårterminen 2021 och löpande.

2) kursdialogerna som beskrivs ovan är ett steg i riktning mot betoning på ökad pedagogiskt utrymme för kursföreståndare. Dessutom ska det undersökas i vilken mån administrativa uppgifter kan avlasta kursföreståndaren alternativt reduceras.

Tidsplan: under 2021.

3) kursdialogerna ska också syfta till att formulera riktmärken kring undervisningens organisering med avseende på lärarledd tid, stora och små studentgrupper, samt examinationsformer. Detta förutsätter en ny timtilldelningsmodell som är transparent och pedagogiskt hållbar.

Tidsplan: ny timtilldelningsmodell fastställs ht 2021 med start 2022.

4) dra nytta av utvecklingsprojekten vid Campus Helsingborg genom kontinuerlig återföring. Det rör sig bl.a. om utvecklandet av teorier och metoder för professionell utveckling, färdighetstränande moment och samverkan med yrkesfältet.

Tidsplan: start höstterminen 2021 och löpande.

5) förbättra och skapa struktur för det vardagliga administrativa arbetet på kursnivå, såsom exempelvis hanteringen av Canvas.

Tidsplan: start höstterminen 2021 och löpande.

System för kursvärderingar och kursutveckling

I rapporten lyfts arbetet med kursvärderingar fram och sakkunniggruppen menar att här finns utrymme för ett förbättringsarbete bl.a. för att öka engagemanget från studenterna och möjliggöra dess användbarhet för kursutveckling. Man beskriver hur kursvärderingar kan skapas så att de både blir ett integrerat och värdefullt pedagogiskt inslag och att de ger studenterna möjlighet att reflektera över sitt eget lärande bl.a. genom att koppla frågor till lärandemål som professionellt förhållningssätt och självkänedom.

Socialhögskolan instämmer med sakkunniggruppen om att arbetet vad gäller kursvärderingar kan utvecklas. Det finns även föreskrifter från fakulteten som ännu inte implementerats fullt ut, bl.a. handlar det om studenternas rättigheter att få ta del av tidigare studenters meningar om kursen.

Åtgärder

1) skapa ett system för kursvärderingar/kursutvärderingar som syftar till att identifiera generella mönster och eventuella avvikelser som behöver åtgärdas. Efter avslutad kurs ska kursföreståndaren göra en kort skriftlig rapport, en kursutvärdering, kring kursens genomförande bl.a. utifrån resultaten från de elektroniska kursvärderingarna. Kursutvärderingarna ska därefter sammanställas av studierektorerna för att årligen och under hösten presenteras för institutionsstyrelsen.

Tidsplan: start höstterminen 2021 och löpande.

2) initiera ett utvecklingsarbete som identifierar och uppmärksammar olika syften med och värden kring kursvärderingar och kursutvärderingar. Syftet är att öka kursvärderingars och kursutvärderingarnas användbarhet i det pedagogiska arbetet och bidra till ökat studentengagemang. Särskilt ska former för återkoppling till studenterna preciseras.

Tidsplan: start och slutfört 2022.

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Sakkunnigrapporten lyfte särskilt fram detta område, då det är ett examensmål som inte var synligt i socionomprogrammet bl.a. hade det inte förts in i kursplanerna.

Socialhögskolan avsatte under hösten 2020 medel för en lärare att utreda och ge förslag på hur examensmålet skulle kunna integreras i socionomprogrammet. Förslaget antogs av institutionsstyrelsen under senhösten och i januari 2021 utsågs samma lärare som ansvarig för implementeringsarbetet.

Åtgärder

1) implementering av examensmålet enligt ovanstående utredning.

Tidsplan: pågående och slutfört 2021.

Konsolidering av masterprogrammet

I sakkunniggruppens rapport upptogs masterprogrammet i viss utsträckning. Man konstaterade att programmet höll en hög vetenskaplig nivå men lyfte fram oklarheter vad gäller sammanhanget och syftet med masterprogrammet. Frågor som ställdes: Är det början på en forskarkarriär? Finns möjligheter att göra utbildningen mer ”praktiknära” och utveckla en ”yrkesmaster”?

Dessa frågor har diskuterats vid Socialhögskolan under lång tid och det har prövats en yrkesmaster redan för tio år sedan utan framgång. Vi kan konstatera att tiden inte var mogen då, men att det kan vara möjligt nu. Dessutom har masterprogrammet under de senaste åren fått ett ökat antal studenter. Det reser ett antal frågor och utmaningar bl.a. studentantal i förhållande till utbildningskvalitet, möjligheter till individuell studieplanering och studentdeltagande, behovet av en tydligare struktur och samordning av utbildningen bl.a. vad gäller bedömningar och betygskriterier, handledning och examination av examensarbeten.

Åtgärder

1) Tematiserade pedagogiska seminarier för studier på avancerad nivå exempelvis om uppsatshandledning och examination, bedömning och betygssättning och progression inom masterprogrammet med mål att skapa en större samsyn inom kollegiet.

Tidsplan: vårterminen 2021 och löpande.

2) Uppmana till och underlätta för organiserad studentmedverkan plus eventuell alumni. Socionomsektionen, utbildningskoordinator och studierektor samordnar.

Tidsplan: vårterminen 2021 och löpande.

3) Utifrån samlade erfarenheter och med hänsyn taget till befintligt kursutbud undersöka möjligheter för utveckling av masterprogrammet i riktning mot specialistutbildning/yrkesmaster.

Tidsplan: 2022-2023.